

ERHVERVSLIVETS FORSKNING OG INNOVATION

2002

Reference nummer: «LBNR»

«NAVN»

CVR-nummer: «Cvrnr»

Kontaktperson:

Stilling:

Tlf.nr.:

Fax nr.:

E-mail:

Hvis der er spørgsmål til indberetningen,
kontakt da venligst

Fuldmægtig Rikke Willemoes Jørgensen
Tlf. nr.: 89 42 23 92

Sekretær: Mette Glasius, tlf.: 89 42 23 81

Fax nr.: 89 42 23 99

E-mail: er_stat@afsk.au.dk

Statistikens formål

- At give en samlet opgørelse over udgifter, finansiering og arbejdsindsats i forbindelse med erhvervslivets forskning og innovation.
- Resultaterne fra statistikken anvendes blandt andet til diskussion og udformning af den danske forsknings- og erhvervspolitik.

Vejledning

- **Besvarelsen skal kun dække den juridiske enhed, der svarer til CVR-nummeret på skemaets forside og kun for den del, der er beliggende i Danmark.**
- **Koncerner henvises til vejledningen, side 2**
- Alle opgørelser angives eksklusiv moms for kalenderåret 2002 eller den nærmeste 12 måneders periode. Hvis tallene ikke er tilgængelige – angiv da bedst mulige skøn.
- Vedlagte vejledning angiver, hvorledes de anvendte begreber tolkes, og hvordan spørgsmålene skal besvares. Indberetningsskema, vejledning og eksempelsamling kan downloades fra Analyseinstitut for Forsknings hjemmeside: www.afsk.au.dk.
- Har De spørgsmål eller kommentarer til indberetningen kan De kontakte fuldmægtig Rikke Willemoes Jørgensen direkte på telefon: 89 42 23 92 eller e-mail: er_stat@afsk.au.dk.

Svarfrist

Skemaet bedes venligst udfyldt og indsendt **senest den 29. august 2003.**

Dette gælder også selv om Deres virksomhed ikke havde forsknings- og udviklingsarbejde i 2002, da virksomheder uden forskning og udvikling også er relevante for statistikken.

DEL I

FORSKNING OG UDVIKLING

A. FORSKNING OG UDVIKLING I VIRKSOMHEDEN I 2002

	Ja	Nej
1. Har Deres virksomhed udført egen forskning og udvikling i Danmark i 2002? (Se definition nedenfor)	☐	☐
2. Har Deres virksomhed købt forsknings- og udviklingsarbejde af andre i 2002?	☐	☐

Hvis udgifter til egen forskning og udvikling i 2002 ⇒ gå til side 4

Hvis kun udgifter til købt forskning eller udvikling i 2002 ⇒ gå til side 6

Hvis ingen udgifter til forskning eller udvikling i 2002 ⇒ gå til side 7

Forskning og udvikling (FoU)

FoU omfatter skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden samt udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesområder.

Fælles for al FoU-aktivitet er, at det skal indeholde et nyhedselement.

FoU-begrebet omfatter forskning og eksperimentel udvikling inden for teknik, naturvidenskab, sundhed, jordbrugs- og veterinærområdet samt inden for kendskabet til mennesket, kulturen og samfundet. Det betyder, at også forskning og udvikling i forbindelse med administration, økonomisk planlægning, systemanalyser, salg og afsætning skal medtages i opgørelserne.

Forskning og udvikling kan opdeles i:

Grundforskning: Eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det primære formål at opnå ny viden og forståelse uden nogen bestemt anvendelse i sigte.

Anvendt forskning: Eksperimenterende eller teoretisk arbejde som primært er rettet mod bestemte anvendelsesområder.

Udviklingsarbejde: Systematisk arbejde baseret på ny viden opnået gennem forskning og praktisk erfaring med det formål at frembringe nye eller væsentligt forbedrede materialer, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser.

UDFYLDES AF VIRKSOMHEDER MED EGEN FORSKNING OG UDVIKLING I DANMARK I 2002

B. FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSPERSONALE I 2002

Angiv den del af virksomhedens personale, som helt eller delvist har været beskæftiget med forskning og udvikling eller administration heraf i Danmark.

Alle personer, som arbejder med FoU mere end 5% af deres arbejdstid, skal tælles med.

Se Vejledningen vedr. FoU-projekter i multinationale virksomheder.

	Personer pr. 31.12.02 (angiv kun hele tal)		FoU-årsværk i 2002 (angiv med max 1 decimal)	
	Antal personer	Heraf kvinder	Årsværk	Heraf kvinder
1. Forskere (personale, der udfører forskningen)				
2. Teknikere (Maskinmestre, laboranter mv. der støtter forskningen)				
3. Andet forsknings- og udviklingspersonale (Kontorpersonale, faglært og ufaglært personale)				
4. Samlet personale beskæftiget med FoU i 2002				

5. Er der blandt de ansatte forskere erhvervsforskere, udenlandske forskere eller ansatte med Ph.d.-grad, licentiatgrad eller doktorgrad?

Ja

Nej

Hvis ja, angiv antallet herunder:

	Personer pr. 31.12.02 (angiv kun hele tal)		FoU-årsværk i 2002 (angiv med max. 1 decimal)	
	Antal personer	Heraf kvinder	Årsværk	Heraf kvinder
6. Ansatte med Ph.d.-grad, licentiatgrad eller doktorgrad				
7. Erhvervsforskere (Ph.d.-studerende)				
8. Udenlandske forskere (forskere med udenlandsk statsborgerskab)				

Prognose for 2003:

	Personer pr. 31.12.03 (angiv kun hele tal)	FoU-årsværk i 2003
9. Angiv det forventede forsknings- og udviklingspersonale i indeværende år:		

(Se vejledning for yderligere afgrænsning af personalegrupper)

Et FoU-årsværk svarer til indsatsen fra en person, der er heltidsbeskæftiget med FoU i et helt år.

Eksempel: En person, som arbejder 30% af sin tid med FoU og resten med andre aktiviteter, udgør 0,3 FoU-årsværk, mens en person, som har været ansat i en virksomhed i 6 måneder som FoU-medarbejder på fuld tid, udgør 0,5 FoU-årsværk.

Forskere: Specialister beskæftiget med at udvikle og skabe ny viden, produkter, processer, metoder og systemer og med at planlægge og lede disse FoU-projekter.

Teknikere: Personale som med deres tekniske viden og erfaring støtter forskerne i deres arbejde.

Andet FoU-personale: Personale der deltager i FoU-projekter eller er direkte tilknyttet sådanne projekter, herunder personale beskæftiget med økonomiske, administrative og personalemæssige forhold vedrørende FoU-projekterne.

C. UDGIFTER TIL FORSKNING OG UDVIKLING I EGEN VIRKSOMHED I DANMARK I 2002

Angiv virksomhedens udgifter vedrørende forskning og udvikling i Danmark:

(angiv eksklusiv moms)

		Angiv i 1.000 kr.	
1. Løn og sociale udgifter	Inkl. ATP og feriepenge	<input type="text"/>	000,-
2. Andre driftsudgifter	Inkl. udgifter til husleje, lys, varme, rengøring, rejser, kontorhold, mindre apparatur og edb-kørsler. (Afskrivninger og afdrag på lån medtages ikke)	<input type="text"/>	000,-
3. Bygninger	Nybygninger, større ombygninger, køb af ejendom. (Kun faktiske omkostninger uden afskrivninger.)	<input type="text"/>	000,-
4. Apparaturl og instrumenter	Købspris over 50.000 kr. og med en flerårig levetid	<input type="text"/>	000,-
5. FoU-udgifter i alt:	(C1+C2+C3+C4)	<input type="text"/>	000,-
6. Gennemsnitlig årsløn:	<input type="text"/>		

Divider lønudgifterne for 2002 (C1 ovenfor) med total FoU-årsværk (spørgsmål B4 årsværk).

Hvis den gennemsnitlige årsløn ikke synes rimelig - angiv begrundelse i kommentarfeltet på bagsiden.

Hvis udgifter til købt forskning eller udvikling i 2002 ⇒ gå til næste side

ellers

gå til side 7

**UDFYLDES AF VIRKSOMHEDER, DER HAVDE
UDGIFTER TIL INDKØBTE FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSTJENESTER I 2002**

D. UDGIFTER TIL INDKØBTE FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSTJENESTER I 2002

Angiv de totale udgifter til indkøbt forsknings- og udviklingsarbejde fordelt på leverandører:
(angiv eksklusiv moms)

		Angiv i 1.000 kr.	
1.	Danske virksomheder i samme koncern		000,-
2.	Andre danske virksomheder (herunder teknologiske serviceinstitutter)		000,-
3.	Offentlige danske forskningsinstitutioner		000,-
4.	Andre, hvilke? _____		000,-
5.	Udenlandske virksomheder i samme koncern		000,-
6.	Andre udenlandske virksomheder		000,-
7.	Udenlandske forskningsinstitutioner		000,-
8.	Samlede udgifter til indkøbte forsknings- og udviklingstjenester: (D1+...+D7)		000,-

DEL II

INNOVATIONS-AKTIVITETER I DANMARK I 2002

E. INNOVATIONS-AKTIVITETER I 2002

	Ja	Nej
1. Har Deres virksomhed i 2002 haft udgifter til egen innovation (herunder FoU)? Innovation omfatter aktiviteter, der har til formål at udvikle eller introducere nye eller væsentligt forbedrede produkter (varer eller tjenesteydelser) eller processer.	☐	☐
2. Har Deres virksomhed købt innovationsarbejde (herunder forskning) af andre i 2002?	☐	☐
3. Har Deres virksomhed købt patenter, licenser eller knowhow i 2002?	☐	☐

Hvis udgifter til egne innovationsaktiviteter i 2002 ⇒ gå til side 8

Hvis kun udgifter til købte innovationsydelser (E.2 og E.3) i 2002 ⇒ gå til side 9

Hvis ingen innovationsaktiviteter eller køb af innovationsydelser i 2002 ⇒ gå til side 10

Innovation

En virksomheds innovationsaktiviteter omfatter i denne undersøgelse:

- Alle aktiviteter, der har som mål at introducere nye eller væsentligt forbedrede varer/ tjenesteydelser på markedet.
- Alle aktiviteter, der har som mål at introducere nye eller væsentligt forbedrede processer i virksomheden.

Innovationen skal være baseret på resultatet af ny teknologisk udvikling, nye kombinationer af eksisterende teknologier eller anvendelse af anden viden samlet i virksomheden.

En innovation skal være ny for virksomheden, men produktinnovationer behøver ikke nødvendigvis at være nye på markedet. Tilsvarende behøver virksomheden ikke være den første, der introducerer en ny eller ændret proces.

Bemærk at al FoU er innovation

Virksomheder, der har angivet, at de har egne forsknings- og udviklingsaktiviteter, har haft innovationsaktiviteter, jævnfør definitionen på FoU side 3.

Ifølge OECD's retningslinjer omfatter innovation alle FoU-aktiviteter. I vejledningen gives eksempler på innovationsaktiviteter, som ikke nødvendigvis er FoU-aktiviteter. Det er typisk aktiviteter, som virksomheden ikke forventer at resultere i produkter / processer, der er nye for markedet, men kun nye for virksomheden.

F. SAMLEDE EGNE INNOVATIONSUDGIFTER I DANMARK I 2002

Angiv et skøn over virksomhedens samlede udgifter til innovation i Danmark i år 2002: (angiv eksklusiv moms)

Se vejledning vedr. innovationsprojekter i multinationale virksomheder.

		Angiv i 1.000 kr.	
1. Samlede egne FoU-udgifter	(Overført fra C.5)	<input type="text"/>	000,-
2. Øvrige egne innovationsudgifter:			
2.1. Løn og sociale udgifter	Inkl. ATP og feriepenge	<input type="text"/>	000,-
2.2. Andre driftsudgifter	Inkl. udgifter til husleje, lys, varme, rengøring, rejser, kontorhold, mindre apparatur og edb-kørsler. (Afskrivninger og afdrag på lån medtages ikke)	<input type="text"/>	000,-
2.3. Bygninger	Nybygninger, større ombygninger, køb af ejendom. (Kun faktiske omkostninger uden afskrivninger)	<input type="text"/>	000,-
2.4. Apparaturl og instrumenter	(købspris over 50.000 kr. og med en flerårig levetid)	<input type="text"/>	000,-
3. Innovations-udgifter i alt:	(F1+F2.1+...+F2.4)	<input style="border: 2px solid black;" type="text"/>	000,-

G. GEOGRAFISK PLACERING AF INNOVATIONS-AKTIVITETERNE

1. Udføres al virksomhedens innovationsarbejde (herunder forskningen) inden for postnummeret: «POSTNR»? Ja Nej

Hvis nej:

2. Fordel de samlede innovationsudgifter (F3) skønsmæssigt på de postnumre, hvor innovations-aktiviteterne finder sted:

Postnummer	Angiv i procent	
«POSTNR»	<input type="text"/>	%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	%
<input type="text"/>	<input type="text"/>	%
I alt	1 0 0	%

H. HOVEDBRANCHE FOR INNOVATIONS-AKTIVITETERNE

- Foregår innovationen (herunder forskningen) primært inden for den nedenfor nævnte branche? Ja Nej
«NACE»: «NACETEKST»

Hvis nej: Angiv den branche, som innovationen primært er udført i: _____

I. UDGIFTER TIL KØBT INNOVATIONSARBEJDE I 2002

Angiv udgifterne til køb af innovationsarbejde fordelt på leverandører: (angiv eksklusiv moms)

	Angiv i 1.000 kr.	
1. Samlede købte FoU-tjenester (overført fra D.8)	<input type="text"/>	000,-
2. Øvrige købte innovationstjenester		
2.1 Danske virksomheder i samme koncern	<input type="text"/>	000,-
2.3 Andre danske virksomheder (herunder teknologiske serviceinstitutter)	<input type="text"/>	000,-
2.4 Offentlige danske forskningsinstitutioner	<input type="text"/>	000,-
2.5 Andre, hvilke? _____	<input type="text"/>	000,-
2.6 Udenlandske virksomheder i samme koncern	<input type="text"/>	000,-
2.7 Andre udenlandske virksomheder	<input type="text"/>	000,-
2.8 Udenlandske forskningsinstitutioner	<input type="text"/>	000,-
3. Udgifter til købt innovationsarbejde i alt: (I1+ I2.1+...+I2.8)	<input type="text"/>	000,-
4. Angiv udgifter til køb af patenter, licenser og knowhow i 2002 Inkl. udgifter til køb af patentrettigheder og ikke-patenterede opfindelser, licenser, knowhow, varemærker, software og anden ekstern viden til brug for virksomhedens innovationsarbejde.	<input type="text"/>	000,-

J. SAMARBEJDE OM INNOVATION I 2002

1. Har Deres virksomhed samarbejdet med andre virksomheder / institutioner i 2002 i forbindelse med virksomhedens innovationsarbejde (herunder FoU-arbejde)?	Ja ☐	Nej ☐	
Hvis ja:			
2. Angiv for hver af samarbejdspartnerne organisationens type og beliggenhed. (gerne flere svar)			
Samarbejdspartner	DK	EU	Uden for EU
a) Andre virksomheder inden for koncernen	☐	☐	☐
b) Leverandører af udstyr, materialer, komponenter og software	☐	☐	☐
c) Klienter og kunder	☐	☐	☐
d) Konkurrenter og andre virksomheder fra samme branche	☐	☐	☐
e) Konsulenter	☐	☐	☐
f) Private laboratorier og andre forsknings- og udviklingsvirksomheder	☐	☐	☐
g) Godkendte teknologiske serviceinstitutter (GTS'er)	☐	☐	☐
h) Universiteter og andre højere uddannelsesinstitutioner	☐	☐	☐
i) Offentlige og andre ikke-kommercielle forskningsinstitutioner	☐	☐	☐

Innovationssamarbejde

Innovationssamarbejde omfatter virksomhedens aktive deltagelse i fælles projekter vedr. forskning, udvikling og anden innovation med andre virksomheder og institutioner. Samarbejdet behøver ikke at give umiddelbare kommercielle fordele. Ren udlicitering af innovationsaktiviteter, hvor der ikke er noget aktivt samarbejde, skal ikke medregnes.

K. INNOVATIONER I 2000-2002

1. Produktinnovationer i 2000-2002:

Har virksomheden introduceret produkter (varer / tjenesteydelser) på markedet i 2000-2002, der for virksomheden var nye eller væsentligt forbedrede?

Ja   Nej

2. Giv en skønsmæssig fordeling af virksomhedens omsætning i 2002 (i hele procent) på følgende typer af produkter:

a) Nye eller væsentligt forbedrede produkter (varer/tjenesteydelser) introduceret i 2000-2002, der ikke kun var nye/væsentligt forbedrede for virksomheden, men også for virksomhedens marked.

| | %

b) Øvrige nye eller væsentligt forbedrede produkter (varer/tjenesteydelser) introduceret i 2000-2002, der er nye for virksomheden, men ikke for markedet.

| | %

c) Uændrede eller kun marginalt ændrede produkter (varer/tjenesteydelser) i 2000-2002. (Produkter udelukkende udviklet og produceret af andre skal inkluderes her)

| | %

I alt | | | %

3. Procesinnovationer i 2000-2002:

Har virksomheden introduceret nye eller væsentligt forbedrede processer i 2000-2002, der vedrører produktionen, koncepterne for tjenesteydelser eller distribution af produkterne?

Ja   Nej

Produktinnovation

En vare eller tjenesteydelse betegnes som produktinnoveret, hvis den er ny eller væsentligt forbedret mht. dens grundlæggende karakteristika, teknologiske specifikationer, indbyggede software, immaterielle komponenter, anvendelsesmuligheder eller brugervenlighed.

Procesinnovation

En proces er innoveret, når resultatet er:

- nye eller væsentligt forbedrede produktionsteknologier
- nye eller væsentligt forbedrede koncepter for tjenesteydelser
- nye eller væsentligt forbedrede koncepter for distribution af produkter

DEL III

OM VIRKSOMHEDEN

L. GENERELLE OPLYSNINGER OM VIRKSOMHEDEN

Nedenfor er angivet en række oplysninger om Deres virksomhed. Hvis der er fejl eller mangler, bedes De rette dem eller supplere med korrekte oplysninger.

Oplysninger fra NewBiz-registret:	Eventuelle rettelser:
CVR-nummer: «Cvrnr» Virksomhedens navn og adresse: «NAVN» «ADRESSE» «POSTNR» «BY» Hovedbranche: «NACE» «NACETEKST» Stiftelsesår: «startaar» Selskabsform: «TYPE»	

M. SUPPLERENDE OPLYSNINGER OM VIRKSOMHEDEN

1. Hvilket tidsrum bygger denne besvarelse på? Denne besvarelse skal som udgangspunkt dække kalenderåret 2002, og ellers den nærmeste 12 måneders periode, hvor tal er tilgængelige. Besvarelsen dækker: ☐ Kalenderåret 2002 ☐ Andet : fra _____ til _____
2. Er virksomheden en del af en koncern? ☐ Ja ☐ Nej Hvis ja: Omfatter indberetningen kun den juridiske enhed? ☐ Ja ☐ Nej (Se vejledning s. 2)
3. Det gennemsnitlige antal ansatte i 2002? _____ Heraf kvinder: _____ Hvis ukendt: Antal ansatte pr. 31.12.2002: _____ Heraf kvinder: _____
4. Virksomhedens omsætning i 2002¹: _____ Mio. kr.

1) For banker og finansieringsselskaber angives nettorenter og gebyrindtægter. Forsikringselskaber bedes angive præmieindtægter.

N. KOMMENTARER TIL UDFYLDELSE AF INDBERETNINGSKEMAET

Med henblik på at gøre de efterfølgende undersøgelser mere brugervenlige beder vi om, at De angiver tidsforbruget for besvarelsen af indeværende indberetningsskema og eventuelt skriver Deres kommentarer til udfyldelsen af skemaet.

1. Angiv tidsforbrug i minutter: _____ min.

Eventuelle kommentarer:

På forhånd tak for Deres medvirken!

Dato	Underskrift og stempel
------	------------------------

Udfyldes af Analyseinstitut for Forskning:			
	Dato:	Initialer:	Bemærkninger:
Modtaget:			
Forregistreret			
Indtastet:			
Godkendt:			